

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

242450

การปรับกลยุทธ์ด้านการตลาดในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ
ของสหสัมพันธ์โลกฟรีเพื่อก้าวท่องเที่ยว

หนังสือที่ ๑๖๗๖๘

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. ๒๕๕๔

242450

การปรับกลยุทธ์ด้านการตลาดในภาวะเศรษฐกิจถดถอย
ของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อการท่องเที่ยว

หนึ่งฤทัย เดชคุณมาก

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์
สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ในรับรองปัญหาพิเศษ
สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์

ชื่อเรื่อง

การปรับกลยุทธ์ด้านการตลาดในภาวะเศรษฐกิจด้อย
ของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อการท่องเที่ยว

โดย

หนึ่งฤทัย เดชคุณมาก

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)
วันที่ ๒๖ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ ธรรมปัญญา)
วันที่ ๒๖ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประชาติ บัวเจริญ)
วันที่ ๒๖ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)
วันที่ ๒๖ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร ยศราษ)
ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(3)

ชื่อเรื่อง	การปรับกลยุทธ์ด้านการตลาดในภาวะเศรษฐกิจด้อย ของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อการท่องเที่ยว
ชื่อผู้เขียน	นางสาวหนึ่งฤทัย เดชคุณมาก
ชื่อปิรัญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์

บทคัดย่อ

242450

การศึกษาเรื่อง การปรับกลยุทธ์ด้านการตลาดในภาวะเศรษฐกิจด้อย ของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อการท่องเที่ยว เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการปรับกลยุทธ์ด้านการตลาดในภาวะเศรษฐกิจด้อยของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อการท่องเที่ยว รวมถึงปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการปรับตัวของธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อการท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้บริหาร บรรณาธิการหรือเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรี จำนวน 6 คน หัวหน้าฝ่ายการตลาดหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายการตลาด จำนวน 6 คน และผู้สนับสนุนหรือลูกค้าที่มีความสัมพันธ์กับสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรี จำนวน 6 คน รวมเป็น 18 คน

ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบที่สื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อการท่องเที่ยวได้รับเมื่อประสบภาวะเศรษฐกิจด้อย ของกลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีที่มีจำนวนการพิมพ์ต่อครั้งมากกว่า 20,000 เล่ม คือรายได้ลดลงร้อยละ 10 ค่าใช้จ่ายในองค์กรจ่ายเพิ่มขึ้น และลูกค้าผู้สนับสนุนโฆษณา ขาดการต่อสัญญา สำหรับผลกระทบของกลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีที่มีจำนวนการพิมพ์ต่อครั้งน้อยกว่า 20,000 เล่ม ได้รับเมื่อประสบภาวะเศรษฐกิจด้อย คือ รายได้ลดลงมากกว่าร้อยละ 70 ต้นทุนในการผลิตและการบริหารงานเพิ่มมากขึ้น และภาวะการแข่งขันด้านการตลาดที่สูงขึ้น

จากผลกระทบที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้ดำเนินธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อการท่องเที่ยว เกิดการปรับตัว กลยุทธ์ด้านการตลาดของกลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีที่มีจำนวนการพิมพ์ต่อครั้งมากกว่า 20,000 เล่ม คือ กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์ด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อลดต้นทุนการผลิต และกลยุทธ์การวิจัยพัฒนาการอ่าน และการเลือกสนับสนุนโฆษณา โดยมีปัจจัยภายในที่สนับสนุน คือ การบริหารเชิงกลยุทธ์ การบูรณาการการสื่อสารการตลาด และการสร้างเครือข่ายการทำงานภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกที่สนับสนุนคือ ด้านการแข่งขัน การตลาด และสภาพภาวะเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรม สังคม และด้านเทคโนโลยี

สำหรับกลยุทธ์ด้านการตลาดของกลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีที่มีจำนวนการพิมพ์ต่อครั้งน้อยกว่า 20,000 เล่ม คือ กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าและ

การส่งเสริมการตลาด และกลยุทธ์ด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานเพื่อลดต้นทุนการผลิต โดยมีปัจจัยภายในที่สนับสนุน คือ การบริหารเชิงกลยุทธ์ การลดต้นทุนในการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และการปรับเปลี่ยนมุมมองใหม่ของสื่อสิ่งพิมพ์ และปัจจัยภายนอกที่สนับสนุน คือ ด้านการแข่งขันการตลาดและสภาพเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี และด้านวัฒนธรรม และสังคม

Title	Marketing Strategy Adaptations in Economic Recession Period of Tourism Free Copy Print Media
Author	Miss Nuengruetai Dachkunmak
Degree of	Master of Arts in Communications
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Wittaya Damrongkiattisak

ABSTRACT

242450

The objectives of this qualitative study were to investigate: 1) the adaptation of marketing strategies during the regressive economy period of free copy printed media for tourism; and 2) factors related to the adaptation of marketing strategies. Data were obtained by in-depth interview and related document review. Informants in this study consisted: 1) six executives, editors or owners of the free printed media in Chiang Mai; 2) six marketing heads or marketing staff; and 3) six supporters or clients having relationship with free printed media of tourism.

Results of the study on the impacts of the economic recession on the group publishing free copy printed media for tourism for more than 20,000 copies per lot were as follows: 1) there was a decrease of an income for 10 percent; 2) there was an increase of expenses in the organization; and 3) sponsors slowed down the contact extension. For those publishing for less than 20,000 copies, the following strategies were improved: 1) product; 2) work efficiency; 3) production costs; 4) research on reading behavior; 5) integration of marketing communication; and 6) networking with other agencies. The following were external supporting factors: 1) market competition; 2) economic condition; 3) culture; 4) society; and technology.

For marketing strategies of the group publishing free copy printed media for less than 20,000 copies, the following were employed: 1) product; 2) creation of customer relationships; 3) market promotion; and 4) improvement of work efficiency for the reduction of production costs. The following were internal supporting factors: 1) strategic administration; 2) reduction of production costs; 3) an increase of work efficiency; and 4) modification of new view of printed media. However, the following were external supporting factors: 1) market and economic condition; 2) technology; and 3) society and culture.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาปัญหาพิเศษฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์อย่างดีเยี่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา คำรงค์เกียรติศักดิ์ ซึ่งเป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำชี้แนะและเสนอแนวทาง แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเมตตาตลอดมาขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ ธรรมปัญญา กรรมการที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาแก้ไขและให้คำแนะนำเพิ่มเติม ตลอดจนการติดตามการทำงาน ทำให้ปัญหาพิเศษเล่มนี้ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น พร้อมด้วย ดร.ประชาติ บัวเจริญ ที่กรุณาเป็นกรรมการที่ปรึกษา และอาจารย์ในคณะสารสนเทศและการสื่อสารทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำนำ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ไม่อาจสมบูรณ์ได้หากปราศจากความร่วมมือ การช่วยเหลือของบรรดาผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรี เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ทุกท่าน อันได้แก่ คอมพัส เมนกาซีน และเชียงใหม่ อีป เมนกาซีน ขอขอบพระคุณในน้ำใจและไมตรีจิตที่ได้กรุณาสละเวลา อันมีค่าเยี่ยงตอบแทนสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ขอให้คุณความดีทั้งหลายที่พึงบังเกิดจากผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นพลังและแรงใจให้กับผู้ประกอบการ ได้ฝ่าปัญหาและอุปสรรคไปได้ด้วยดี

ท้ายสุดขอคุณสำหรับข้อบกพร่อง ปัญหา อุปสรรค และความผิดพลาดทั้งหลาย ที่ทำให้ได้รู้ว่าข้างมีความสมบูรณ์อีกหลายส่วนที่ต้องรื้อจัด และเรียนรู้ด้วยความเข้าใจอย่างอดทน

หนึ่งฤทธิ์ เดชคุณมาก

มีนาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(6)
สารบัญ	(7)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(10)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ความสำคัญของปัญหา	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์ทั่วไป	9
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	12
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรี	12
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการตลาด	14
การจัดการธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ และการจัดการองค์กรในภาวะเศรษฐกิจถดถอย	27
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
ภาคสรุป	41
กรอบแนวคิด	44
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	45
แหล่งข้อมูล	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	46
การตรวจสอบข้อมูล	48
การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล	50

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	52
ผังอภิปรายผลการศึกษา	53
ตอนที่ 1 ข้อมูล ลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับองค์กร ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อ การท่องเที่ยว	54
ตอนที่ 2 ปัจจัยภายในของการดำเนินธุรกิจของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรี เพื่อการท่องเที่ยว	64
ตอนที่ 3 ปัจจัยภายนอกของการดำเนินธุรกิจของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรี เพื่อการท่องเที่ยว	105
ตอนที่ 4 กลยุทธ์และการปรับเปลี่ยนของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรี เพื่อการท่องเที่ยวในภาวะเศรษฐกิจดิจิตอล	121
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	132
สรุปผลการศึกษา	133
ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย	107
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	146
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	148
บรรณานุกรม	150
ภาคผนวก	153
ภาคผนวก ก ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงใหม่	154
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	159
ภาคผนวก ค ประวัติผู้วิจัย	186

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 สื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีสำหรับการท่องเที่ยว แบ่งตามประเภทของการใช้ภาษา	5
2 สิ่งที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับระบบการทำงาน	19
3 กฎค่าการกำหนดน้ำยานั่งสื่อปี 2547-2552	34
4 ลักษณะทั่วไปของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรี	54
5 Internal Factors (marketing factor)	65
6 Internal Factors (non-marketing factor)	83
7 ปัจจัยภายนอกในการดำเนินงานของสื่อสิ่งพิมพ์	107
8 ปัจจัยภายนอกในการดำเนินงานของสื่อสิ่งพิมพ์	121
9 ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจดอนอยของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อการท่องเที่ยว	123
10 ผลกระทบและกลยุทธ์ที่ใช้ในการแก้ไขของสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรีเพื่อการท่องเที่ยว	126
11 กลยุทธ์ที่ปรับเปลี่ยนและวิธีการปฏิบัติของกลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีจำนวนการพิมพ์ต่อครั้งมากกว่า 20,000 เล่ม	130
12 กลยุทธ์ที่ปรับเปลี่ยนและวิธีการปฏิบัติของกลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีจำนวนการพิมพ์ต่อครั้งน้อยกว่า 20,000 เล่ม	131
13 รายละเอียดเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์แจกฟรี เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่	157
14 ราคาโดยประมาณ (ราคาต่อเดือน)	158

(10)

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 องค์กรและองค์ประกอบที่สำคัญตามทฤษฎี 7 S	17
2 กรอบแนวคิด	44
3 ผังอภิปรายผลการศึกษา	53